

לשמוע קול תורה – פסוק השבוע

פרשת ואתחנן

לא מבקש כלום לעצמו

משה רבנו מבקש מה' שיסלח לו ויאפשר לו להיכנס לארץ ישראל, ונענה בהתנגדות חריפה: "וַיִּתְעַבֵּר ה' בִּי לְמַעַנְכֶם וְלֹא שָׁמַע אֵלַי וַיֹּאמֶר ה' אֵלַי רַב לָךְ אֵל תּוֹסֹף דַּבֵּר אֵלַי עוֹד בַּדְּבָר הַזֶּה (דברים ג, כו).

אך ה' איננו מסתפק בסירוב לבקשת משה. הוא מוסיף ומקשה עליו – ומראה לו את הארץ הטובה שהוא מתעתד להפסיד: "עֲלֵה רֹאשׁ הַפְּסָגָה וְשֵׂא עֵינֶיךָ יְמָה וְצַפְנָה וְתִימְנָה וּמִזְרְחָהa וּרְאֵה בְּעֵינֶיךָ כִּי לֹא תַעֲבֹר אֶת הַיַּרְדֵּן הַזֶּה". ואם לא די בכך, הפסוק הבא מוסיף קושי על קושי – לא זו בלבד שאתה, משה, לא תיכנס לארץ, מישהו אחר ייכנס במקומך: "וַיֵּצֵא אֶת יְהוֹשֻׁעַ וְחִזְקִיָּהוּ וְאִמְצָהוּ כִּי הוּא יַעֲבֹר לִפְנֵי הָעָם הַזֶּה וְהוּא יַנְחִיל אוֹתָם אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּרְאֶה".

קריאת הפסוקים מעוררת תחושה שהקב"ה נוהג עם משה רבנו בקשיחות יתרה, מדוע?

תחינתו של משה רבנו המפורטת בפס' כ"ה – "אֶעֱבְרָה נָא וְאֶרְאֶה אֶת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה" – מעמידה בסכנה את כל התורה. הנימה האישית המלווה את בקשתו מעלה חשש: שמא משה רבנו פועל ממניעים אישיים?! הלוא אם הוא בסך הכול בן אדם שאיננו דומה למלאך, בן אדם עם רגשות ורצונות – אולי גם התורה שהוא נתן מהולה בתוספת משלו?!

על כן אומר לו ה' "אַל תּוֹסֹף דַּבֵּר אֵלַי עוֹד בַּדְּבָר הַזֶּה!" אל תדבר אליי דבר וחצי דבר שקשור ברצונך ובמאוויך! "עֲלֵה רֹאשׁ הַפְּסָגָה" והתנתק מחלומך האישי, "וַיֵּצֵא אֶת יְהוֹשֻׁעַ" – דאג לעתיד עמך.

וכאן משה רבנו מתגלה בשיא גדלותו. הוא איננו מהסס לרגע ומגייס מייד את כל כוחותיו למטרה אחת ויחידה – להכין את העם לכניסה לארץ תחת פיקודו של יהושע.

כל מהותו של משה רבנו נתונה כל כולה לעם ישראל.

שאול דוד בוצ'קו